

Fatihiň depderi!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 января, 2025

Fatihiň depderi! FATIHIŇ DEPDERI!

Fatih Sultan Mämmediň hakykatdanam «Din işleri ministriniň hutbasynda agzan gargsy dogasy bolupmydy?

Fatihiň näçe gargsy dogasy bar?

Birmi, ikimi, başmı, onmy?

Taryhçylar hazırlıkce dymýar.

Diýmek, olaram häkimiýetden, ýanalmadan, türmeden, didiwana mündürilmekden, linç edilmekden çekinýärler.

Taryhçylar gürlemel-ä bolar, hakykatam ahyryna aýdyňlanar.

Taryh ylymlarynyň doktory, professor Süheýl Ünwer segsen sekiz ýaşynda aradan çykdy. Onuň ömrüniň ýetmiş baş ýyly okamak, ylmy-barlag işlerini geçirmek, okatmak, hekimlik etmek, depderler taýýarlamak, giň gerimli arhiwleri döretmek, ylmy makalalary ýazmak, kitaplary, risalalary, broşýuralary taýýarlamak we goşgy ýazmak bilen geçdi.

Professor Süheýl Ünwer içinde Fatih Sultan Mämmet bilen baglaşykly miniatýuralar hem bolan «Fatihiň depderi» atly taryhy-dokumental kitap ýazdy. Hatda onuň kitabı Taýýip Erdogan Stambulyň häkimligine saýlananda häkimligiň neşirýat işlerini alyp barýan «Kültür A.Ş.» şereketi gaýtadan neşir etdi. Şäher häkimi Taýýip Erdogan hdm «Bu ajaýyp kitabı stambully ildeşlerimiziň dykgatyna ýetirendigimiz üçin özumi diýseň bagtly duýýaryn» diýip sözbaşy hem ýazdy, hemmelere bu kitabı okamagy maslahat berdi.

Ine, S.Ünweriň «Stambul risalalary» atly baş tomluk başga bir kitabynyň 158-nji sahypasunda «Fatihiň gargsy dogasy» barada başga bir maglumat bar.

Onda şeýle diýilýär:

“Fatih Stambuly alyp, şady-horram halda Aýasofýanyň öňüne gelende, aşaklardan bir ýerden zaryn-zaryn ses, iňňildi eşdildi. Soltan sesiň gelen tarapyna bir nökeri ugratdy. Sakallary uzyn, haly perişan bir monahy tutup soltanyň huzuryna getirdiler. Ondan soradylar:

– Neçüýn zyndana saldylar?

Monah özünüň palçydygyny we şäheriň gabawyna taýýarlyk döwri Konstantiniň çagyrandygyny, Stambuly türkmenleriň alyp-almajakdygyny bilmek üçin pal atmagy buýrandygyny, palda Stambulyň türkmenleriň eline geçjekdigini öňünden bilendigini we Konstantiniň bu pala gahary gelip, zyndana salandygyny gürrüň berýär. Monah gürrüñiniň soñunda şeýle diýýär:

– Palym dogry çykdy.

Şondan soñ Mämmet sultan hem oňa Stambulyň öz elinden çykyp-çykmajagy barada pal atmagy we hakykaty aýtsa sylaglandyrjakdygyny aýdýar.

Monah ýene pal atýar we şeýle diýýär:

– Stambul türkleriň elinden uruş ý zorluk-zulum bilen-ä gitmez. Yöne şeýle bir döwür geler, emläkleriňiz we mülkleriňiz (kese ýerlilere) satylar, Stambul türkleriň şäheri bolmakdan çykar.

Fatihiň yüzünde gynanç alamatlary peýda boldy. Ellerini açyp, howa galdyrdy. Yzyndanam:

– Stambulda edinen ýerlerimi ejnebilere satanlar Allanyň gazabyna uçrasynlar! – diýip, gargış dogasyny etdi.”

Ejnebi – daşary ýurtly, kese ýerli diýmek.

Fatih näme diýen eken?

«Men Stambuly aldym. Onuň topragyny gelmişeklere satanlar Allanyň gazabyna uçrasyn diýipdir. Din işleri ministri bu gargış dogasyny hutbasında agzap geçen bolsa, onda adamlaryň ýadyna «Kanal İstanbul» güzergähinde Katar emiriniň ejesine we Saud Arabystanyň firmalaryna garyş-garyş satylan Stambul topraklary düşerdi. Garamaýak halkdan ujypsyzja pula satyn alynandan soñ bu topraklar ekin ýerleri bolmakdan çykarylyp, üstünde rezidensiýalary, otelleri, dürlü maksatly binalary gurmaga ygtyýär berildi.

Din işleri ministri Fatih Mämmediň bu gargış dogasyny görmedi, ýatlamady, eşitmedi, agzamady.

Neçüýn? Sebäbi munuň bir ujy özlerine gelip dürtülyär. Şoñ üçin.

Fatihiň näçe gargış dogasy bar?

Taryhçylar seslenmeli. Hakykatlar aýdyňlanmaly.
Din işleri ministri gargyş doganyň birini görýär, beýlekisini
görenok.
Neçüý?
Din işleri ministri gargyş dogasyny saýlap, öz göwnüne
ýaranyny okaýar.
Näme üçin beýdýär?
Din işleri ministri kimiň sesi bolmaly?
Fatih Mämmediň bir pendi bar:
“Akly öldürseň, ahlagam öler.
Akyl we ahlak ölse, millet bölüner.
Kazyny satyn alan günün, adalat öler.
Adalaty öldüren günün, döwletem öler.”
Fatih Soltan Mämmet.
Nejati DOGRU.

«SÖZCÜ» gazeti, 30.07.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW. Publisistika